

TÁJÉKOZTATÓ DOMBÓVÁR VÁROS 2018. ÉVI KÖRNYEZETI ÁLLAPOTÁRÓL

Készítette:
Dombóvári Közös Önkormányzati Hivatal
Városüzemeltetési Iroda

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Kvtv.) határozza meg a magyar környezetpolitika célkitűzéseit és cselekvési irányait. A törvény kiemelt jelentőséget tulajdonít az ember és környezete harmonikus kapcsolatának, valamint, a fenntartható fejlődés környezeti feltételeinek biztosítására.

A Kvtv. 46. § (1) bekezdésének e) pontja alapján a települési önkormányzat a környezet védelme érdekében elemzi, értékeli a környezet állapotát illetékességi területén, és arról szükség szerint, de legalább évente egyszer tájékoztatja a lakosságot.

A törvényi előírásnak eleget téve Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete évről évre megtárgyalja a város környezeti állapotáról szóló tájékoztatót.

A Képviselő-testület 17/2017. (I.26.) Kt. határozatával fogadta el Dombóvár város 2015. évi környezeti állapotáról szóló tájékoztatót, amely részletesen leírva mutatta be a várost, valamint az egyes vizsgált területeket. Arra tekintettel, hogy az évről évre tárgyalt beszámoló ne ismétlés legyen, ezen évtől kezdődően, a 2015. évi tájékoztató adatait alapul véve, az aktuális évi beszámoló csak a változásokat, újdonságokat mutatja be, azon területekről, amelyekben nem történt változás (táji és természeti adottságok, a felszíni és felszín alatti vizek, a környezeti zaj- és rezgésvédelem), arról nem ejtünk szót.

1. KÖZLEKEDÉS

1.1 Közúti közlekedés

A korábbi vizsgálatok és becslések alapján is a közlekedés - ezen belül is különösen a közúti közlekedés - a legmeghatározóbb szennyező forrás. A felmérések és az adatok alapján, Dombóváron szinte minden harmadik lakos rendelkezik gépjárművel, ami jelentős környezeti terhet jelent. Dombóváron 2017-ben 6.124 darab személygépjármű, illetve 728 darab tehergépjármű volt nyilvántartva. 2018-ban ez a szám már 7272, illetve 834 darabra nőtt. A motorizáció emelkedése, ahogy a megyében és a régióban, úgy városunkban is megfigyelhető. A gépjárművek átlag életkora azonban az évek során jelentősen megemelkedett.

1.2. Közösségi közlekedés

A Dombóvári járás településein a kötött pályás közösségi közlekedés fejlettnek mondható, erre épül rá egy gyengébb, de az országos átlaghoz képest megfelelő szolgáltatási színvonalú autóbuzsos helyközi közlekedés.

Dombóváron jelenleg 4 alacsonypadlós autóbuzs közlekedik, melyeknek átlagéletkora körülbelül 10 év.

1.3. Kerékpáros közlekedés

A városban lévő útfelületek a legtöbb helyen jól kerékpározhatóak. A városban jelentős a kerékpáros forgalom, így a hálózat további fejlesztése szükséges és indokolt, ezért az elkövetkező években a települést érintő kerékpárút-hálózat bővítés fog megvalósulni. Dombóvár Város Önkormányzata mindig is célkitűzésének tekintette a kerékpár, mint közlekedési és szabadidős eszközt népszerűsítését, valamint a megfelelő infrastruktúra kialakításával és szemléletformálással igyekezett biztosítani a biztonságos közlekedés feltételeit.

1.4. Balesetek és közlekedésbiztonság

A Dombóvári Rendőrkapitányság 2018. évi beszámolója alapján a baleseti helyzet Dombóváron 12%-al javult. 2017-ben 1 halálos közúti közlekedési baleset történt, míg 2018-ban is 1 halálos baleset következett be.

2017. évben 21 súlyos, illetve 29 könnyű sérüléssel járó baleset történt, míg 2018-ban 22 súlyos és 22 könnyű sérüléssel járó közlekedési baleset következett be. Összességében 1 súlyos sérüléssel járó balesettel volt több, de 7 könnyű sérüléssel járó balesettel volt kevesebb. A halálos kimenetelű balesetek száma nem változott, 1 haláleset következett be a balesetek során.

A Dombóvári Rendőrkapitányság illetékességi területén a közlekedésbiztonság helyzete stabilizálódott, de a halálos balesetek számának csökkenése a korábbi

időszakhoz viszonyítva jó eredménynek tekinthető, továbbá az ittasan okozott balesetek aránya jóval alacsonyabb (4,4 %), mint a korábbi évek mutatói.

2. LEVEGŐMINŐSÉG

A környezetvédelem egyik legfontosabb feladata a levegőtisztaság-védelem, hiszen a légszennyezés közvetlenül hat az ember egészségére, befolyásolja a környezet más elemeinek állapotát is.

A városban az elmúlt egy évben nem volt nagyobb mértékű építkezés vagy útépités, amely nagy portterheléssel járt volna.

A levegőminőség helyzetét szintén jelentősen befolyásolja a városban használt gépjárműállomány átlagéletkora. Dombóvár NO₂ kibocsátása 2018-ban, az előző évekhez hasonlóan jó. A koncentráció csökkenő jellegű az előző évekhez képest, amely annak tudható be, hogy egyre több, új, környezetkímélőbb gépjárművet használnak a lakosok.

Gunaras gyógyhelyé minősítésének folyamata keretében a településrész levegőminőségi vizsgálata során egy mérőponton, évszakonként kéthetes mérési ciklusban végzett légszennyezettségi vizsgálatok (nitrogén-monoxid, a nitrogén-dioxid, a nitrogén-oxidok, a kén-dioxid, szén-monoxid, illetve az ózon) eredményei határérték alattiaknak bizonyultak.

A fentiek alapján a 74/1999. (XII. 25.) EüM rendeletben meghatározott, a gyógyítás zavartalanságát és a betegek nyugalmát biztosító, kiemelten védett területre előírt levegőtisztaság teljesül Dombóvár város vizsgált település részén, Gunarason.

3. HULLADÉKGAZDÁLKODÁS

Az előző évekhez képest mind a lakosság, mind a vállalkozások, intézmények körében keletkezett települési szilárd hulladék mennyiségének csökkenése figyelhető meg. Ez összefüggésben áll a népesség fogyásával. Ezzel párhuzamosan viszont a szelektíven gyűjtött hulladék mennyisége jelentősen nő, amely nagyon pozitív változás a lakosság környezettudatos szemléletében.

4. IVÓVÍZELLÁTÁS

A Dunántúli Regionális Vízmű Zrt. (továbbiakban: DRV Zrt.) Dombóváron szolgáltatott összes víz mennyisége 2017. évhez képest 2018. évben kis mértékben emelkedett (1,335 millió m³-ről 1,380 millió m³-re), amely tartalmazza az átadott vízmennyiségeket is Csikóstöttös, Kapospula, Kaposszekcső, Attala, Csoma, Szabadi, Dalmand-Alsóleperd, Döbrököz-Nagypáltelep településekre, valamint a hálózati veszteséget is. Szintén minimálisan emelkedett az előző évhez képest (9.431 db lakásról 9.800 darabra) a közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások száma.

5. SZENNYVÍZTISZTÍTÁS

5.1. Csatornahálózat

A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások száma a 2017. évi 7.929 darabhoz képest 2018-ban 8.311 darabra nőtt. Ezzel párhuzamosan a háztartásokból a közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba elvezetett szennyvíz mennyisége csökkent, 538 ezer m³-ról 526 ezer m³-re.

5.2. A tisztított szennyvíz minőségi követelményei

2017-ben az átlagosan megtisztított vízmennyiség 2930 m³/nap volt, ez évi mennyiségben 1.070.000 m³, melyből 16.760 m³ volt a tengelyen beszállított ún. szippantott szennyvíz. Ehhez képest a dombóvári szennyvíztisztító telepen megtisztított szennyvízmennyiség 2018-ban: 961.500 m³ volt, ez napi 2.650 m³/nap átlagos tisztított szennyvizet jelent, amely tartalmazza a Kaposulából, Attalából és Kapossekcső-Liget lakótelepről beérkező szennyvizeket is. A tengelyen beszállított nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz mennyisége 2018. évben 16.500 m³ volt.

6. KÖRNYEZETBIZTONSÁG

A 2018. évben jelentős mértékű káresemény nem fordult elő, így ezzel kapcsolatos intézkedések megtétele sem vált szükségessé.

7. TERMÉSZETVÉDELEM, „ZÖLD INTÉZMÉNYEK”

7.1 Természetvédelem

Dombóvár és környéke 2016 tavaszán, 14 település összefogásával egy natúrpark létrehozását tűzte ki célul. A natúrparki címpályázat feltétele a Kapos-hegyháti Natúrpark megalapozó szakmai háttér tanulmányának elkészítése és a natúrpark munkaszervezetének a Kapos-hegyháti Natúrpark Egyesületnek a megalapítása volt. 2016 őszére ez a két célkitűzés teljesült.

A natúrpark legfontosabb célkitűzései 4 pilléren nyugszanak, melyek a természeti és épített örökségek védelme, környezettudatos nevelés, valamint gazdaság- és turizmusfejlesztés a térségben. Fontos, hogy a kezdeményezés erősíti a 14 település és lakosainak összefogását.

A természet védelme és a klímavédelem természetesen kiemelt helyet foglal el a natúrpark prioritásai között. Már korábban is szerveződtek akciók, közös túrák, melyek célja, hogy minden településre eljussanak a szemléletformáló kezdeményezések.

7.2 „Zöld intézmények”

„Zöld intézményeink” közé tartozik a Dombóvári Szivárvány Óvoda, a Dombóvári Szivárvány Óvoda Zöld Liget Tagóvodája, a Dombóvári Belvárosi Általános és Alapfokú Művészeti Iskola, a Szekszárdi SZC Esterházy Miklós Szakközépiskola és Kollégium, valamint a Dombóvári József Attila Általános Iskola is.

Az intézmények minden évben aktív résztvevői a nemzetközi világnapok (Víz világnapja, Takarékossági világnap, Állatok világnapja) városi rendezvényeinek, illetve az intézmények falain belül is rendkívül aktívak a pedagógusok, nevelők és a diákok. A közösség tagjai minden évben öko-túrákon vesznek részt, melyeken a környezetvédelemmel és az öko-életmóddal ismerkednek meg. Időnként virágosítják, kitakarítják intézményeiket és közvetlen környezetét. A hulladékgyűjtések során szintén jeleskednek, hiszen külön gyűjtik a kommunális, illetve a szelektív hulladékot, továbbá minden évben lelkesen gyűjtöttek papírt és a műanyag PET palackokat.

8. BÍRSÁGOK

A 2018. évben Dombóvár Város Önkormányzata közigazgatási bírság kiszabása kapcsán 100.000,- Ft, míg hulladékgazdálkodási bírságból 238.000,- Ft bevételre tett szert.

9. VÁROSI RENDEZVÉNYEK

Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 546/2017. (XII. 14.) Kt. határozatával fogadta el a város 2018. évi rendezvény naptárát, melyben az alábbi, környezet- és természetvédelemmel kapcsolatos rendezvények szerepeltek és kerültek megtartásra:

2018. február 24.: Téltemető túra

2018. március 22.: Víz Világnapja

2018. április 5.: Városkerülő gyalogtúra

2018. április 22.: Föld Világnapja

2018. szeptember 8.: Hat vár hat rád túra

2018. szeptember 21.: Autómentes Nap

2018. szeptember 21.: Takarítási Világnap

2018. október 21.: Földünkért Világnap

JOGSZABÁLYOK, ADATFORRÁSOK

Vezetői összefoglaló

- A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény

Közlekedés

- Központi Statisztikai Hivatal
- Beszámoló a Dombóvári Rendőrkapitányság 2018. évben végzett munkájáról

Levegőminőség

- Központi Statisztikai Hivatal
- 2018. évi összesítő értékelés hazánk levegőminőségéről a manuális mérőhálózat adatai alapján
- <http://levegominoseg.hu/manualis-merohalozat>
- Országos Közegészségügyi Központ Országos Környezetegészségügyi Igazgatósága

Hulladékgazdálkodás

- A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény
- Dél-Kom Nonprofit Kft.

Dombóvár város ivóvízellátása

- Központi Statisztikai Hivatal
- Dombóvári Víz- és Csatornamű Kft.
- Dunántúli Regionális Vízmű Zrt.

Dombóvár város szennyvíztisztítása

- Központi Statisztikai Hivatal
- Dombóvári Víz- és Csatornamű Kft.
- Dunántúli Regionális Vízmű Zrt.